

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ Д. С. ЗАДОРА»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Циклова комісія «Теорія музики»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчально-виховної роботи

 Гірник М.Ю.

27 серпня 2025

Дата

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС

галузь знань

спеціальність

освітньо-професійний ступінь

освітньо-професійна програма

В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

B5 Музичне мистецтво

Фаховий молодший бакалавр

Музичне мистецтво

Розробники:

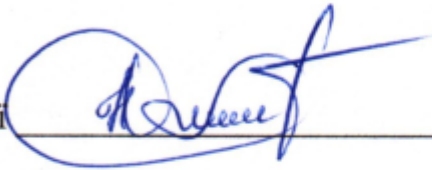
Стинич Наталія Іванівна, викладачка-методистка

Бізіля Наталія Юріївна, викладачка

Пришляк Наталія Іванівна, викладачка

Програму навчальної дисципліни «Спеціальний клас» обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії «Теорія музики», протокол № 1 від «27» серпня 2025 року.

Голова циклової комісії

Н.І.Стинич

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів – 19	Рік підготовки: 1, 2, 3, 4
	Семестр 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
	Аудиторні заняття - 408 год.
Загальна кількість годин - 570	Індивідуальні заняття – 408 год.
	Самостійна робота: - 162 год. (підготовка та проходження екзаменів - 60 год., самостійне вивчення матеріалу - 102 год.)
	Форми підсумкового контролю: Залік 2, 4, 5 семестри Екзамен - 3, 6 семестри Атестація - 8 семестр

Статус дисципліни: обов'язкова

Мова навчання: українська

МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН

Дисципліна «Спеціальний клас» в музичному коледжі є складовою частиною професійної підготовки здобувачів освіти профілізації «Теорія музики».

Завдання дисципліни – розвиток професійного музичного слуху здобувача освіти, слухове сприйняття елементів музичної мови, вироблення аналітичного мислення, розвиток творчих здібностей, здобуття здобувачами освіти теоретичних знань та практичних навичок із спеціального класу, необхідних для роботи майбутньому фахівцю як педагогу початкових спеціальних мистецьких навчальних закладів, концертмейстеру, артисту хору і оркестру, керівнику музичних колективів, практичне засвоєння закономірностей та виразових можливостей гармонії на художньому матеріалі української та зарубіжної музики, формування почуття гармонічної логіки, колориту, стилю, оволодіння навичками художньо виправданої і технологічно точної гармонізації, розвиток гармонічного слуху та стимулювання творчих здібностей, пізнання та усвідомлення змісту і форми музичного твору у взаємозв'язку з епохою, музичним стилем, національною школою, жанром музичного твору, передбачає вивчення кращих творів світової музичної літератури від стародавності до музики початку XXI століття.

Послідовність викладу тем дає можливість системно прослідкувати еволюцію музичної творчості, глибше виявити художні цінності музики як виду мистецтва, допомагає студентам досягнути загальні закономірності та індивідуальні особливості розвитку кожної з національних шкіл. Така послідовність викладу тем повинна забезпечити не тільки більш якісне засвоєння матеріалу, розвиток масштабного мислення студентів, а і допомогти їм усвідомити еволюційне поєднання широкого спектру загально естетичних явищ з професійним аналітичним принципом вивчення конкретних музичних творів.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Спеціальний клас»:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен знати:

- історію музичної культури, її провідні напрямки та стилі, етапи розвитку, починаючи з архаїчних форм до специфічних музичних явищ нового і новітнього часу;
- основні риси того чи іншого музичного стилю, напрямку, течії і їх конкретні прояви у творчості композитора;
- досягнення видатних композиторів та їх місце в історії музики;
- побудувати і записати звукоряди (обертонові, діатонічні, хроматичні, штучні);
- побудувати і записати інтервали і акорди (окремо та в ланцюжках, в тональності і від звука - нестійкі і дисонуючі з розв'язанням);
- вправи на транспозицію, групування тривалостей згідно з традиціями, що склалися в інструментальній та вокальній музиці тощо;
- сольфеджувати;
- писати музичний диктант;
- визначати на слух окремі елементи музичної мови;
- визначати цілісний слуховий аналіз фрагменту музичного твору;
- основні поняття і явища гармонії;

- основні типові музичні форми, їх виникнення, еволюцію;
- основні різновиди аналізу музичних творів;
- основні критерії оцінки, терміни і поняття в професійному музичному мистецтві.

Здобувач освіти **повинен вміти:**

- визначати на слух музичні твори різних епох і стилів;
- пояснювати феномен музики як особливої форми художнього освоєння світу;
- аналізувати та інтерпретувати музичні твори (основні теми) в єдності їх змісту, форми і техніки композиції;
- професійно володіти читанням нот з листа;
- записувати музичний текст;
- на слух проаналізувати засоби музичної мов;
- гармонізувати мелодію письмово та за фортепіано;
- будувати на фортепіано в 4-голосному викладі окремі акорди, гармонічні звороти, секвенції, модуляції;
- володіти навиками гармонічного аналізу музичного творів, що належать до різних епох, напрямків, стилів;
- вірно визначити форму музичного твору;
- розкрити зв'язок форми і змісту твору;
- критично оцінити музичний твір в контексті епохи, національної школи, традиції і новаторства.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Попередньо здобуті знання мистецького спрямування та ЗОШ.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ І СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності:

- ЗК 3** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 5** Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- ЗК 6** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 7** Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК 8** Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності:

СК 1 Здатність використовувати знання та розуміння традиційних і сучасних культурно-мистецьких процесів і практик у власній професійній діяльності.

СК 2 Здатність демонструвати достатній рівень виконавської майстерності.

СК 3 Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності.

СК 4 Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-виконавській, організаційно-творчій діяльності.

СК 7 Здатність самостійно організувати та провадити індивідуальний репетиційний процес у професійній діяльності.

СК 8 Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 9 Здатність застосовувати інтегровані знання з інших видів мистецтва в професійній діяльності.

СК 11 Здатність відслідковувати і оцінювати власний прогрес та досягнення у професійній сфері, проявляти критичну самосвідомість.

СК 13 Здатність презентувати результати своєї творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.

СК 14 Здатність до професійної самореалізації.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає досягнення наступних результатів:

РН 3 Грати на музичному інструменті артистично, технічно, осмислено відтворюючи художньо-образний зміст музичного твору відповідно до його стильових особливостей.

РН 4 Читати та відтворювати нотний запис тексту музичного твору.

РН 5 Застосовувати аналіз та синтез для розв'язання інтерпретаційних завдань, абстрактно і творчо мислити.

РН 6 Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.

РН 8 Розпізнавати різні компоненти музичної мови.

РН 9 Оперувати традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської організаційно-творчої діяльності.

РН 13 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

РН 15 Позитивно сприймати конструктивні критичні зауваження фахівців щодо своїх навчальних та творчих результатів і використовувати їх для власного професійного розвитку.

РН 17 Презентувати результати власної мистецької діяльності з метою забезпечення особистісної конкурентоспроможності на ринку праці.

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ МІЖ ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ПОСЛІДОВНІСТЬ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма курсу передбачає аналітичне вивчення процесів та явищ у формуванні та розвитку музичного мистецтва комплексно поглиблюючи вивчення сольфеджіо, теорії музики, гармонії та принципів організації музичних творів, світової музичної літератури. Темі спеціального класу є поглибленим вивченням дисциплін музично-теоретичного циклу.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		п	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6
I СЕМЕСТР					
Тема 1. Введення в дисципліну спеціальний клас. Естетика музичної культури доби Античності та Середньовіччя.	2	-	-	1	1
Тема 2. Введення в дисципліну спеціальний клас. Теоретичне обумовлення музичного звуку в формуванні музичної мови.	2	-	-	1	1
Тема 3. Робота над розвитком слуху в мажорі (три види). Інтервалами та акордами в мажорі. Робота над головними тризвуками з оберненням 6 варіантах. Музичний синтаксис.	5	-	-	3	2
Тема 4. Тенденція розвитку вокально-інструментальної музики доби Ренесансу.	2	-	-	1	1
Тема 5. Аспекти музичної фонетики.	3	-	-	2	1
Тема 6. Робота над розвитком метроритму (прості розміри). Тріоль. Ритмічні партитури. Секвенції.	5	-	-	3	2
Тема 7. Напрямки розвитку інструментальної музика в Європейській школі XVII-XVIII ст.	1	-	-	1	-

Тема 8. Виразові особливості фонізму інтервалів у музиці.	2	-	-	2	-
Тема 9. Робота над розвитком слуху в мінорі (три види). Інтервалами та акордами в мінорі. Робота над головними тризвуками з оберненням 6 варіантах.	6	-	-	4	2
Тема 10. Зародження опери в Західній Європі XVII-XVIII ст.	2	-	-	1	1
Тема 11. Виразові особливості фонізму акордів у музиці.	3	-	-	2	1
Тема 12. Робота над тритонами в ладу і від звука.	4	-	-	3	1
Тема 13. Роль Г.Ф.Генделя в становленні інструментальної музики XVII початку XVIII ст.	3	-	-	2	1
Тема 14. Вплив нотної графіки на розвиток музичного мистецтва.	3	-	-	2	1
Тема 15. Формування навичок функційного мислення. D ₇ та його обернення в мажорі і мінорі (акордові послідовності з T, S, D, D ₇ та їх оберненнями).	5	-	-	4	1
Тема 16. Новаторські риси жанру ораторії у творчості Г.Ф.Генделя.	3	-	-	2	1
Тема 17. Музична морфологія.	3	-	-	2	1
Тема 18. Роль Й.С.Баха у розвитку клавірного мистецтва XVII початку XVIII ст.	3	-	-	2	1
Тема 19. Роль засобів музичної виразності у формуванні обраного змісту твору.	3	-	-	2	1
Тема 20. Високоетичність, філософічність органної музики Й.С.Баха.	3	-	-	2	1
Тема 21. Ладотональність як прояв стилєвих особливостей музичної мови.	2	-	-	1	1
Тема 22. Особливості трактування жанру меси та ораторії в творчості Й.С.Баха.	4	-	-	4	-
Тема 23. Поліладовість у музичних зразках XX ст.	3	-	-	2	1
Тема 24. Ідеї французьких енциклопедистів та оперна естетика Глюка.	2	-	-	1	1
Підсумкове заняття	1	-	-	1	-
ВСЬОГО	75	-	-	51	24
II СЕМЕСТР					
Тема 1. Еволюція жанру сонати у творчості Й.Гайдна.	2	-	-	2	-
Тема 2. Виразові особливості інтервалів на ступенях мажору і мінору.	2	-	-	2	-
Тема 3. Робота над інструктивно-технічним матеріалом. Інтервальні диктанти. Робота над інтервалами та акордами з оберненням в тональності	2	-	-	2	-

та від звуку.					
Тема 4. Тракткування жанру симфонії у творчості Й.Гайдна.	3	-	-	3	-
Тема 5. Функційне значення акордів головних та побічних тризвуків у ладотональності.	3	-	-	3	-
Тема 6. Розвиток слухового сприйняття хроматизмів (хроматична гама, прохідні, допоміжні та стрибкові хроматизми).	2	-	-	2	-
Тема 7. Новаторські риси в ораторії «Пори року» Й.Гайдна.	2	-	-	2	-
Тема 8. Фонізм головних септакордів в музиці.	3	-	-	3	-
Тема 9. Формування та розвиток слухового сприйняття відхилення в одноголоссі через плавний хроматизм.	2	-	-	2	-
Тема 10. Особливості музичної мови В.А.Моцарта в оперному жанрі. Оперна драматургія композитора, її відмінність від оперної естетики Глюка. Еволюція стилю.	5	-	-	4	1
Тема 11. Виразальні можливості відхилення та модуляції тональностей першої ступеня споріднення.	5	-	-	4	1
Тема 12. Ладове розв'язання консонансів і дисонансів.	1	-	-	1	-
Тема 13. Особливості жанру клавірної сонати В.А.Моцарта.	1	-	-	1	-
Тема 14. Колористичне значення хроматичних звуків у музиці.	3	-	-	2	1
Тема 15. Робота над інструктивно-технічним матеріалом. Хроматичні зб.б-зм.3.	2	-	-	2	-
Тема 16. Еволюція жанру симфонії у творчості В.А.Моцарта.	2	-	-	2	-
Тема 17. Виразові особливості мелодії в художніх прикладах різних стильових епох.	2	-	-	2	-
Тема 18. Розвиток слухового сприйняття побічних тризвуків та їх обернення.	2	-	-	2	-
Тема 19. Кантатно-ораторіальні жанри у творчості В.А.Моцарта.	1	-	-	1	-
Тема 20. Вплив фактури на художню виразовість звукової тканини музичного твору.	2	-	-	2	-
Тема 21. Формування навичок функційного мислення (акордові послідовності з побічними тризвуками та їх оберненням).	3	-	-	2	1
Тема 22. Значення «Реквієму» В.А.Моцарта в розвитку європейської хорової музики.	1	-	-	1	-
Тема 23. Семіотика музичного твору.	2	-	-	2	-

Тема 24. Формування та розвиток слухового сприйняття ладів народної музики. Вправи на розвиток метроритму.	2	-	-	2	-
Тема 25. Проблематика стильової еволюції сонатного жанру в творчості Л. ван Бетховена.	3	-	-	3	-
Тема 26. Значення музичної форми, як структурного обрамлення музичної думки.	3	-	-	3	-
Тема 27. Застосування VII ⁷ з оберненням та розв'язанням в мажорі та мінорі в музичній системі акордів. Внутрішньофункційне розв'язання.	2	-	-	2	-
Тема 28. Естетика класицизму та романтизму в симфонічних жанрах Л. ван Бетховена.	5	-	-	4	1
Тема 29. Специфіка використання II ⁷ в музичних зразках. II ⁷ з оберненнями та розв'язаннями в мажорі та мінорі. Фонізм малого мінорного септакорду. Побудова септакорду від звука та його ладове розв'язання.	3	-	-	2	1
Тема 30. Розвиток слухового сприйняття побічних септакордів та їх розв'язання. Сім видів септакордів в основному виді.	2	-	-	2	-
Тема 31. Формування навичок функційного мислення (акордові послідовності з V ⁷ , VII ⁷ , II ⁷ , побічними септакордами). Двічі гармонічні лади. Збільшений та зменшений лади.	1	-	-	1	-
Залік	1	-	-	1	-
ВСЬОГО	75	-	-	69	6
III СЕМЕСТР					
Тема 1. Філософсько-естетичні основи музичного романтизму.	2	-	-	1	1
Тема 2. Усвідомлення акорду, як єдиного комплексу хорального складу музики.	3	-	-	2	1
Тема 3. Розвиток слухового сприйняття головних та побічних тризвуків, септакордів в тональності та їх застосування на практиці.	3	-	-	2	1
Тема 4. Значення побутової і народної музики в художньому формуванні Ф.Шуберта.	1	-	-	1	-
Тема 5. Роль голосоведення та функційного зв'язку акордів між собою.	2	-	-	2	-
Тема 6. Усвідомлення акорду, як єдиного комплексу хорального складу музики. Мажорний та мінорний тризвук в гармонічному чотириголоссі. Гармонічне з'єднання T, S, D.	2	-	-	2	-
Тема 7. Особливості трактування сонатно-	2			2	-

симфонічного циклу в творі Ф.Шуберта.					
Тема 8. Гармонічна логіка викладу при з'єднанні тризвуків із секстакордами.	3	-	-	2	1
Тема 9. Робота над розвитком слуху. Визначення відхилення в одноголосі та двоголосі в споріднені тональності через тритони і характерні інтервали. Застосування хроматичних інтервалів у мажорі та мінорі.	4	-	-	3	1
Тема 10. Національна основа казково-побутової опери «Фрейшюц» К.М.Вебера.	2	-	-	2	-
Тема 11. Практичне застосування голосоведення при гармонізації мелодії та басу.	2	-	-	2	-
Тема 12. Робота над інтонацією в хоральній фактурі. Особливості голосоведіння при гармонічному та мелодичному з'єднання акордів.	2	-	-	2	-
Тема 13. Романтичні і класичні тенденції у симфонічній творчості Мендельсона.	2	-	-	2	-
Тема 14. Вільне переміщення тризвуків гармоній.	3	-	-	2	1
Тема 15. Робота над розвитком слуху. Застосування відхилення. Застосування відхилення в тісному тричотириголосі. Робота над ритмічними групами у змішаних розмірах.	4	-	-	3	1
Тема 16. «Пісні без слів», їх значення у формуванні творчого стилю Ф.Мендельсона.	2	-	-	2	-
Тема 17. Виразальна та формотворча роль К6/4.	2	-	-	2	-
Тема 18. Формування та розвиток слухового сприйняття модуляційних процесів у тісному тричотириголосі. Робота в ключах «до». Розвиток метричного сприйняття поліметрії.	3	-	-	2	1
Тема 19. Романтичні тенденції Італійської опери першої половини ХІХ ст. Особливості формування оперного жанру в творчості Дж.Россіні.	3	-	-	2	1
Тема 20. Плавне та стрибкове голосоведення при з'єднанні акордів.	2	-	-	2	-
Тема 21. Практичне застосування вивчених акордів в гармонічному чотириголосі.	2	-	-	2	-
Тема 22. Естетика музичного стилю у фортепіанних творах Р.Шумана.	1	-	-	1	-
Тема 23. Сприйняття та застосування прохідних зворотів, як зв'язуючого акордового комплексу.	3	-	-	2	1
Тема 24. Посилення суб'єктивних і психологічних моментів у піснях Р.Шумана.	2	-	-	1	1
Тема 25. Трансформація музичного тематизму в програмних симфоніях Г.Берліоза.	2	-	-	1	1

Підсумкове заняття	1	-	-	1	-
Підготовка та проходження екзамену	30	-	-	-	30
ВСЬОГО	90	-	-	48	42
IV СЕМЕСТР					
Тема 1. Особливості музичної мови Ф.Шопена у фортепіанному циклі 24 прелюдій ор.28	1	-	-	1	-
Тема 2. Роль та місце основного D7 у музиці композиторів-класиків.	3	-	-	2	1
Тема 3. Роль та місце основного D7 у музиці композиторів-класиків.	3	-	-	2	1
Тема 4. Лірико-драматичний тип балади у фортепіанній творчості Ф.Шопена.	2	-	-	1	1
Тема 5. Застосування прохідних гармоній між оберненнями D7 для забезпечення плавності голосоведення.	2	-	-	2	-
Тема 6. Застосування прохідних гармоній між оберненнями D7 для забезпечення плавності голосоведення.	2	-	-	2	-
Тема 7. Романтичне трактування Ф.Шопеном жанру фортепіанної сонати.	2	-	-	2	-
Тема 8. Функційна роль акордів у структурі класичної мажоро-мінорної системи.	6	-	-	4	2
Тема 9. Високохудожня поетизація побутових жанрів у фортепіанній творчості Ф.Шопена.	2	-	-	2	-
Тема 10. Специфіка застосування фонізму II5/3 та II6 у музичних прикладах.	4	-	-	4	-
Тема 11. Естетичні і філософські погляди в жанрі симфонічної поеми Ф.Ліста.	3	-	-	2	1
Тема 12. Перерваний зворот як один із способів розширення музичної форми.	6	-	-	4	2
Тема 13. Фортепіанна Соната сі-мінор Ф.Ліста – унікальний твір у фортепіанній літературі.	2	-	-	2	-
Тема 14. Біфункційність II7. Специфіка використання септакорду в музичних зразках.	6	-	-	4	2
Тема 15. Натуралістичні та вериські тенденції в в французькій опері XIX ст.	2	-	-	2	-
Тема 16. Плагальність, як характерна риса народної музики.	4	-	-	4	-
Тема 17. Особливості жанру ліричної опери «Фауст» Ш.Гуно.	3	-	-	2	1
Тема 18. Значення та застосування VII7 та його обернень в музичній системі акордів. Внутрішньофункційне розв'язання.	6	-	-	4	2
Тема 19. Драматизація жанру ліричної опери в	2	-	-	2	-

творчості Ж.Бізе.					
Тема 20. Виразове значення D9 в творчості композиторів-романтиків. Менш вживані акорди домінантової групи.	4	-	-	4	-
Тема 21. Тенденції до зближення специфіки органної і фортепіанної техніки С.Франка.	3	-	-	2	1
Тема 22. Особливості натурального мінору. Виразове значення фрігійського звороту в музичній побудові.	4	-	-	4	-
Тема 23. Значення інструментальної творчості К.Сен-Санса у французькій музиці XIX ст.	2	-	-	1	1
Залік	1	-	-	1	-
ВСЬОГО	75	-	-	60	15
V СЕМЕСТР					
Тема 1. Виразове значення діатонічної секвенції в творчості композиторів барокової доби.	3	-	-	2	1
Тема 2. Робота над розвитком мелодичного слуху Сtribкові хроматичні звуки. Прохідні акорди в гармонічному чотириголосі. Інтонування мелодії з фрігійським зворотом.	4	-	-	2	2
Тема 3. Драматургічна роль побічних септакордів у побудові гармонічних послідовностей.	2	-	-	2	-
Тема 4. Робота над чистотою інтонування діатонічних та хроматичних секвенцій. Спів септакордів від звуку. Ладове розв'язання септакордів.	3	-	-	3	-
Тема 5. Хроматизм як ускладнення акордики. Роль акордів групи подвійної домінанти та альтерованої субдомінанти у каденціях.	2	-	-	2	-
Тема 6. Формування навичок функційного мислення. Септакорд II ступеня з оберненнями в гармонічному чотириголосі.	3	-	-	2	1
Тема 7. Застосування подвійної домінанти в серединних розділах форми.	3	-	-	2	1
Тема 8. Робота над фонізмом малого мінорного та малого зменшеного септакорду від звуку. Робота над метро-ритмом у розмірах 9_8 , 12_8 , 5_8 , 7_8 .	3	-	-	2	1
Тема 9. Особливості застосування альтерованих акордів подвійної домінанти у творчості композиторів-романтиків.	2	-	-	2	-
Тема 10. Тональна структура музичного цілого. Визначення ступені споріднення тональностей в музичному творі.	4	-	-	2	2
Тема 11. Акорди альтерованої S-ти в гармонічному	3	-	-	2	1

чотириголосі та їх використання в каденції.					
Тема 12. Специфіка тональних співвідношень між розділами форми.	2	-	-	2	-
Тема 13. Цілісний аналіз фрагментів творів. Принцип творення мелодичного малюнку в солоспівах українських композиторів.	3	-	-	2	1
Тема 14. Плавне голосоведіння в гармонічному чотириголосі при відхиленні в тональності першого ступеня спорідненості.	4	-	-	2	2
Тема 15. Варіантне розв'язання акордів подвійної домінанти.	3	-	-	2	1
Залік	1	-	-	1	-
ВСЬОГО	45	-	-	32	13
VI СЕМЕСТР					
Тема 1. Хроматична секвенція, як спосіб посилення драматургії твору в підході до кульмінації.	2	-	-	2	-
Тема 2. Альтерація акордів DD зі зб 6.	2	-	-	2	-
Тема 3. Визначення модуляційних переходів в тональності першого ступеня спорідненості в музичних прикладах.	2	-	-	2	-
Тема 4. Відхилення в двоголосі в тональності I ступеня споріднення. Мелодика композиторів XX століття.	2	-	-	2	-
Тема 5. Поступова модуляція на два знаки та її роль у принципах гармонічного розвитку.	2	-	-	2	-
Тема 6. Використання складених інтервалів в гармонічному двоголосі.	2	-	-	2	-
Тема 7. Поступова модуляція на 3-6 знаків. Навички практичного застоскування модуляційних схем.	2	-	-	2	-
Тема 8. Слухове засвоєння відхилень та модуляцій в споріднені тональності.	2	-	-	2	-
Тема 9. Прискорення в модуляції на 3-6 знаків. Визначення в художніх прикладах.	3	-	-	2	1
Тема 10. Розвиток поліфонічного слуху на прикладі творів композиторів барокової доби.	3	-	-	2	1
Тема 11. Використання неакордових звуків у процесі творення мелодичної лінії.	2	-	-	2	-
Тема 12. Виховання та розвиток сприйняття модуляційних переходів в одно-та двоголосі у віддалені тональності.	3	-	-	2	1
Тема 13. Виразове значення різних видів затримань в одному або кількох голосах.	2	-	-	2	-

Тема 14. Розвиток гармонічного слуху. Оволодіння навичками написання чотириголочних диктантів.	2	-	-	2	-
Тема 15. Прохідні, допоміжні, педнімання та вільні форми неакордових звуків у творчості композиторів пізнього романтизму.	2	-	-	2	-
Тема 16. Набуття навичок інтонування романсів.	3	-	-	2	1
Тема 17. Виразова роль альтерованої домінанти у творчості композиторів у країнської школи.	3	-	-	2	1
Тема 18. Слухове та інтонаційне засвоєння неакордових звуків та їх визначення в музичних художніх прикладах.	2	-	-	2	-
Тема 19. Альтерація акордів субдомінантової групи та її застосування у посилення кульмінації твору.	2	-	-	2	-
Тема 20. Формування та розвиток слухового сприйняття модуляційних переходів у віддалені тональності. Робота над вокальним та інструментальним три-голоссям.	1	-	-	1	-
Підсумкове заняття	1	-	-	1	-
Підготовка та проходження екзамену	30	-	-	-	30
ВСЬОГО	75	-	-	40	35
VII СЕМЕСТР					
Тема 1. Роль і місце органних пунктів у музичній формі.	5	-	-	4	1
Тема 2. Слухове та інтонаційне засвоєння акордів альтерованої субдомінанти і подвійної домінанти з розв'язанням. Застосування в творчих формах роботи (аккомпанементі), аналіз в художній літературі.	2	-	-	1	1
Тема 3. Основні етапи становлення мажоро-мінору. Особливості характерних акордів та зворотів, функційна логіка.	5	-	-	4	1
Тема 4. Виховання та розвиток осмисленого сприйняття модуляційних переходів в споріднені тональності.	1	-	-	1	-
Тема 5. Розвиток слухового та інтонаційного сприйняття акордів альтерованої Д, їх розв'язання в мажорі та мінорі, використання в різних музичних стилях.	1	-	-	1	-
Тема 6. Мажоро-мінорні ладові системи у творах романтиків.	5	-	-	4	1

Тема 7. Слухове та інтонаційне засвоєння D ₇ з енгармонічними замінами в мажорі та мінорі. (тісне розташування).	3	-	-	2	1
Тема 8. Особливості модулювання у віддалені тональності. Засоби прискорення та схеми модуляційних переходів через тризвук VI ^Ь низького ступеня, N ₆ , однойменну тоніку.	5	-	-	4	1
Тема 9. Слухове та інтонаційне засвоєння енгармонізму зменшеного септакорду, розв'язання в різних тональностях і функціях.	1	-	-	1	-
Тема 10. Застосування модулюючих секвенцій у художніх прикладах. Терцієві ряди у функційній логіці музичного твору.	5	-	-	4	1
Тема 11. Формування та розвиток слухового сприйняття модуляційних переходів в тональності II ступеня споріднення з мажору та мінору.	2	-	-	2	-
Тема 12. Роль і розуміння хроматичних перерваних зворотів в музиці різних епох. Використання на практиці еліптичних зворотів.	5	-	-	4	1
Тема 13. Робота над слуховим аналізом по засвоєнню енгармонічної модуляції через D ₇ .	3	-	-	2	1
Тема 14. Значення та виразові можливості енгармонічних модуляцій через зменшений та малий мажорний септакорди, збільшений тризвук, їх застосування	5	-	-	4	1
Тема 15. Слухове та інтонаційне засвоєння енгармонічної модуляції через зменшений септакорд.	2	-	-	2	-
Тема 16. Розвиток логіки музичного мислення в створенні різних модуляційних переходів.	5	-	-	4	1
Тема 17. Специфіка використання тризвука та септакорда II низького ступеня, слуховий аналіз гармонічних зворотів.	2	-	-	2	-
Тема 18. Розвиток відчуття взаємопроникнення мажору і мінору. Особливості характерних акордів та зворотів, слухове засвоєння тризвуку VI низького ступеня. Гармонічні послідовності з акордами мажоро-мінору.	2	-	-	1	1
Підсумкове заняття	1	-	-	1	-
ВСЬОГО	60	-	-	48	12
VIII СЕМЕСТР					
Тема 1. Основні етапи роботи по створенню	5	-	-	4	1

гармонічного супроводу.					
Тема 2. Робота над визначенням на слух модуляційних переходів в далекі тональності, складання модуляційних планів.	3	-	-	2	1
Тема 3. Поняття імпровізації в курсі гармонії. Оволодіння навичками імпровізації.	6	-	-	4	2
Тема 4. Оволодіння навичками інтонаційного та слухового визначення модуляції через Модуляція через «неаполітанську» гармонію та акорди мажоромінору.	2	-	-	2	-
Тема 5. Багатство систем музичної організації та їх індивідуальність як характерна ознака гармонії 20 ст. Ускладнення компонентів музичної мови: складу, акордики, фактури.	5	-	-	4	1
Тема 6. Слухове сприйняття особливостей інтонаційного, ладового, ритмічного розвитку в мелодиці ХХ століття, робота над інтонуванням складних інтонаційно-ладових мелодичних зворотів.	3	-	-	2	1
Тема 7. Основні групи ладових систем. Принцип монодійності як один з характерних в структурі ладу.	5	-	-	4	1
Тема 8. Специфіка аналізу еліптичних зворотів як засобу ускладнення гармонічних звучань у відхиленнях та модуляціях.	3	-	-	2	1
Тема 9. Збагачення акордики в музиці 20 ст., їх фонічної сторони. Основні типи акордів: багатотерцієві, акорди з введеними тонами, акорди нетерцієвої будови -моноінтервальні, поліінтервальні, кластери.	5	-	-	4	1
Тема 10. Слухове засвоєння різних видів модуляцій в гармонічному чотириголоссі.	2	-	-	2	-
Тема 11. Взаємовплив горизонталі та вертикалі в музиці 20 ст. Ускладнення монодичних систем. Поліфонізація як одна з рис сучасної гармонії.	5	-	-	4	1
Тема 12. Робота над навичками інтонування хорових партій та романсів композиторів ХХ століття.	2	-	-	2	-
Тема 13. Розвиток ладових систем в 20 ст. Емансипація дисонансу. Дисонантна тоніка як центр ладової системи.	5	-	-	4	1
Тема 14. Поглиблення знань та слухове засвоєння альтерованих акордів S і D груп (повторення).	2	-	-	2	-

Тема 15. Індивідуальні гармонічні системи як характерна особливість музики 20 ст. Особливості гармонії Б.Бартока, П.Хіндемита, О.Мессіана.	5	-	-	4	1
Тема 16. Робота над застосуванням енгармонічних модуляцій в творчих формах роботи (акомпанемент, достворення). Інтонування та слухове визначення модуляцій через енгармонізм D ₇ , зм.7. (повторення).	3	-	-	2	1
Тема 17. Нотація джазової гармонії. «Блюзовий комплекс» як характерна особливість джазу.	5	-	-	4	1
Тема 18. Слухове та інтонаційне засвоєння варіантів розв'язань інтервалів та акордів у різних тональностях.	3	-	-	2	1
Тема 19. Основні питання для повторення (актуалізація опорних знань).	4	-	-	4	-
Тема 20. Практичне заняття з поглибленням навичок читання з листа одноголосся та багатоголосся, визначенні на слух, записі музичних диктантів.	1	-	-	1	-
Підсумкове заняття	1	-	-	1	-
ВСЬОГО	75	-	-	60	15

САМОСТІЙНА РОБОТА

Назва теми	Кількість годин
I СЕМЕСТР	
Тема 1. Введення в дисципліну спеціальний клас. Естетика музичної культури доби Античності та Середньовіччя.	1
Тема 2. Введення в дисципліну спеціальний клас. Теоретичне обумовлення музичного звуку в формуванні музичної мови.	1
Тема 3. Робота над розвитком слуху в мажорі (три види). Інтервалами та акордами в мажорі. Робота над головними тризвуками з оберненням 6 варіантах. Музичний синтаксис.	2
Тема 4. Тенденція розвитку вокально-інструментальної музики доби Ренесансу.	1
Тема 5. Аспекти музичної фонетики.	1
Тема 6. Робота над розвитком метроритму (прості розміри). Тріоль. Ритмічні партитури. Секвенції.	2
Тема 9. Робота над розвитком слуху в мінорі (три види). Інтервалами та акордами в мінорі. Робота над головними тризвуками з оберненням 6 варіантах.	2
Тема 10. Зародження опери в Західній Європі XVII-XVIII ст.	1
Тема 11. Виразові особливості фонізму акордів у музиці.	1

Тема 12. Робота над тритонами в ладу і від звука.	1
Тема 13. Роль Г.Ф.Генделя в становленні інструментальної музики XVII початку XVIII ст.	1
Тема 14. Вплив нотної графіки на розвиток музичного мистецтва.	1
Тема 15. Формування навичок функційного мислення. D ₇ та його обернення в мажорі і мінорі (акордові послідовності з T, S, D, D ₇ та їх оберненнями).	1
Тема 16. Новаторські риси жанру ораторії у творчості Г.Ф.Генделя.	1
Тема 17. Музична морфологія.	1
Тема 18. Роль Й.С.Баха у розвитку клавірного мистецтва XVII початку XVIII ст.	1
Тема 19. Роль засобів музичної виразності у формуванні обраного змісту твору.	1
Тема 20. Високоетичність, філософічність органної музики Й.С.Баха.	1
Тема 21. Ладотональність як прояв стильових особливостей музичної мови.	1
Тема 23. Поліладовість у музичних зразках XX ст.	1
Тема 24. Ідеї французьких енциклопедистів та оперна естетика Глюка.	1
ВСЬОГО	24
II СЕМЕСТР	
Тема 10. Особливості музичної мови В.А.Моцарта в оперному жанрі. Опера драматургія композитора, її відмінність від оперної естетики Глюка. Еволюція стилю.	1
Тема 11. Виразальні можливості відхилення та модуляції тональностей першої ступеня споріднення.	1
Тема 14. Колористичне значення хроматичних звуків у музиці.	1
Тема 21. Формування навичок функційного мислення (акордові послідовності з побічними тризвуками та їх оберненнями).	1
Тема 28. Естетика класицизму та романтизму в симфонічних жанрах Л. ван Бетховена.	1
Тема 29. Специфіка використання II ₇ в музичних зразках. II ₇ з оберненнями та розв'язаннями в мажорі та мінорі. Фонізм малого мінорного септакорду. Побудова септакорду від звука та його ладове розв'язання.	1
ВСЬОГО	6
III СЕМЕСТР	
Тема 1. Філософсько-естетичні основи музичного романтизму.	1
Тема 2. Усвідомлення акорду, як єдиного комплексу хорального складу музики.	1
Тема 3. Розвиток слухового сприйняття головних та побічних тризвуків, септакордів в тональності та їх застосування на практиці.	1
Тема 8. Гармонічна логіка викладу при з'єднанні тризвуків із сектакордами.	1
Тема 9. Робота над розвитком слуху. Визначення відхилення в	1

одноголоссі та двоголоссі в споріднені тональності через тритони і характерні інтервали. Застосування хроматичних інтервалів у мажорі та мінорі.	
Тема 14. Вільне переміщення тризвукових гармоній.	1
Тема 15. Робота над розвитком слуху. Застосування відхилення. Застосування відхилення в тісному три- чотириголоссі. Робота над ритмічними групами у змішаних розмірах.	1
Тема 18. Формування та розвиток слухового сприйняття модуляційних процесів у тісному три- чотириголоссі. Робота в ключах «до». Розвиток метричного сприйняття поліметрії.	1
Тема 19. Романтичні тенденції Італійської опери першої половини ХІХ ст. Особливості формування оперного жанру в творчості Дж.Россіні.	1
Тема 23. Сприйняття та застосування прохідних зворотів, як зв'язуючого акордового комплексу.	1
Тема 24. Посилення суб'єктивних і психологічних моментів у піснях Р.Шумана.	1
Тема 25. Трансформація музичного тематизму в програмних симфоніях Г.Берліоза.	1
ВСЬОГО	12
IV СЕМЕСТР	
Тема 2. Роль та місце основного D7 у музиці композиторів-класиків.	1
Тема 3. Роль та місце основного D7 у музиці композиторів-класиків.	1
Тема 4. Лірико-драматичний тип балади у фортепіанній творчості Ф.Шопена.	1
Тема 8. Функційна роль акордів у структурі класичної мажоро-мінорної системи.	2
Тема 11. Естетичні і філософські погляди в жанрі симфонічної поеми Ф.Ліста.	1
Тема 12. Перерваний зворот як один із способів розширення музичної форми.	2
Тема 14. Біфункційність II7. Специфіка використання септакорду в музичних зразках.	2
Тема 17. Особливості жанру ліричної опери «Фауст» Ш.Гуно.	1
Тема 18. Значення та застосування VII7 та його обернень в музичній системі акордів. Внутрішньофункційне розв'язання.	2
Тема 21. Тенденції до зближення специфіки органної і фортепіанної техніки С.Франка.	1
Тема 23. Значення інструментальної творчості К.Сен-Санса у французькій музиці ХІХ ст.	1
ВСЬОГО	15
V СЕМЕСТР	
Тема 1. Виразове значення діатонічної секвенції в творчості композиторів барокової доби.	1
Тема 2. Робота над розвитком мелодичного слуху Стрибкові хроматичні	2

звуки. Прохідні акорди в гармонічному чотириголосі. Інтонування мелодії з фрігійським зворотом.	
Тема 6. Формування навичок функційного мислення. Септакорд II ступеня з оберненнями в гармонічному чотириголосі.	1
Тема 7. Застосування подвійної домінанти в серединних розділах форми.	1
Тема 8. Робота над фонізмом малого мінорного та малого зменшеного септакорду від звука. Робота над метро-ритмом у розмірах $9_8, 12_8, 5_8, 7_8$.	1
Тема 10. Тональна структура музичного цілого. Визначення ступені споріднення тональностей в музичному творі.	2
Тема 11. Акорди альтерованої S-ти в гармонічному чотириголосі та їх використання в каденції.	1
Тема 13. Цілісний аналіз фрагментів творів. Принцип творення мелодичного малюнку в солоспівах українських композиторів.	1
Тема 14. Плавне голосоведіння в гармонічному чотириголосі при відхиленні в тональності першого ступеня спорідненості.	2
Тема 15. Варіантне розв'язання акордів подвійної домінанти.	1
ВСЬОГО	13
VI СЕМЕСТР	
Тема 9. Прискорення в модуляції на 3-6 знаків. Визначення в художніх прикладах.	1
Тема 10. Розвиток поліфонічного слуху на прикладі творів композиторів барокової доби.	1
Тема 12. Виховання та розвиток сприйняття модуляційних переходів в одно-та двоголосі у віддалені тональності.	1
Тема 16. Набуття навичок інтонування романсів.	1
Тема 17. Виразова роль альтерованої домінанти у творчості композиторів у країнської школи.	1
ВСЬОГО	5
VII СЕМЕСТР	
Тема 1. Роль і місце органних пунктів у музичній формі.	1
Тема 2. Слухове та інтонаційне засвоєння акордів альтерованої субдомінанти і подвійної домінанти з розв'язанням. Застосування в творчих формах роботи (акомпанементі), аналіз в художній літературі.	1
Тема 3. Основні етапи становлення мажоро-мінору. Особливості характерних акордів та зворотів, функційна логіка.	1
Тема 6. Мажоро-мінорні ладові системи у творах романтиків.	1
Тема 7. Слухове та інтонаційне засвоєння D ₇ з енгармонічними замінами в мажорі та мінорі. (тісне розташування).	1
Тема 8. Особливості модулювання у віддалені тональності. Засоби прискорення та схеми модуляційних переходів через тризвук VI _б низького ступеня, N _б , однойменну тоніку.	1
Тема 10. Застосування модулюючих секвенцій у художніх прикладах.	1

Терцієві ряди у функційній логіці музичного твору.	
Тема 12. Роль і розуміння хроматичних перерваних зворотів в музиці різних епох. Використання на практиці еліптичних зворотів.	1
Тема 13. Робота над слуховим аналізом по засвоєнню енгармонічної модуляції через Д7.	1
Тема 14. Значення та виразові можливості енгармонічних модуляцій через зменшений та малий мажорний септакорди, збільшений тризвук, їх застосування	1
Тема 16. Розвиток логіки музичного мислення в створенні різних модуляційних переходів.	1
Тема 18. Розвиток відчуття взаємопроникнення мажору і мінору. Особливості характерних акордів та зворотів, слухове засвоєння тризвуку VI низького ступеня. Гармонічні послідовності з акордами мажоро-мінору.	1
ВСЬОГО	12
VIII СЕМЕСТР	
Тема 1. Основні етапи роботи по створенню гармонічного супроводу.	1
Тема 2. Робота над визначенням на слух модуляційних переходів в далекі тональності, складання модуляційних планів.	1
Тема 3. Поняття імпровізації в курсі гармонії. Оволодіння навичками імпровізації.	2
Тема 5. Багатство систем музичної організації та їх індивідуальність як характерна ознака гармонії 20 ст. Ускладнення компонентів музичної мови: складу, акордики, фактури.	1
Тема 6. Слухове сприйняття особливостей інтонаційного, ладового, ритмічного розвитку в мелодії ХХ століття, робота над інтонуванням складних інтонаційно-ладових мелодичних зворотів.	1
Тема 7. Основні групи ладових систем. Принцип монодійності як один з характерних в структурі ладу.	1
Тема 8. Специфіка аналізу еліптичних зворотів як засобу ускладнення гармонічних звучань у відхиленнях та модуляціях.	1
Тема 9. Збагачення акордики в музиці 20 ст., їх фонічної сторони. Основні типи акордів: багатотерцієві, акорди з введеними тонами, акорди нетерцієвої будови -моноінтервальні, поліінтервальні, кластери.	1
Тема 11. Взаємовплив горизонталі та вертикалі в музиці 20 ст. Ускладнення монодичних систем. Поліфонізація як одна з рис сучасної гармонії.	1
Тема 13. Розвиток ладових систем в 20 ст. Емансипації дисонансу. Дисонантна тоніка як центр ладової системи.	1
Тема 15. Індивідуальні гармонічні системи як характерна особливість музики 20 ст. Особливості гармонії Б.Бартока, П.Хіндемита, О.Мессіана.	1
Тема 16. Робота над застосуванням енгармонічних модуляцій в творчих формах роботи (акомпанемент, достворення). Інтонування та слухове	1

визначення модуляцій через енгармонізм D ₇ , зм.7. (повторення).	
Тема 17. Нотація джазової гармонії. «Блюзовий комплекс» як характерна особливість джазу.	1
Тема 18. Слухове та інтонаційне засвоєння варіантів розв'язань інтервалів та акордів у різних тональностях.	1
ВСЬОГО	15

ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Результати навчання здобувача освіти, що відображають досягнутий ним рівень компетентностей відносно очікуваних, ідентифікують і вимірюють у процесі контрольних заходів за допомогою критеріїв.

Оцінювання здобувачів освіти охоплює низку письмових, усних, практичних контрольних процедур, які використовують відповідно до компетентнісних характеристик (знання, вміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія) результатів навчання, досягнення яких контролюється.

Результати навчання здобуча освіти, що відображають досягнутий ним рівень компетентностей відносно очікуваних, ідентифікують і вимірюють у процесі контрольних заходів за допомогою критеріїв.

Оцінювання здобувача освіти охоплює низку письмових, усних, практичних контрольних процедур, які використовують відповідно до компонентнісних характеристик (знання, вміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія) результатів навчання, досягнення яких контролюється.

Вимірювання рівня досягнення результатів навчання здійснюється експертно за критеріями.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти проводиться під час проведення поточного і підсумкового контролю.

Поточне оцінювання здійснюється на всіх етапах навчальної діяльності у формах: опитування здобувачів освіти на предмет засвоєння навчального матеріалу; тестового контролю; виконання студентами письмових контрольних робіт, перевірка самостійної роботи.

Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у формі заліку або екзамену, в терміни встановлені графіком освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеною програмою навчальної дисципліни.

Залік 2, 4, 5 семестри

Екзамен - 3, 6 семестри

Атестація - 8 семестр

Методи навчання

У ході викладання курсу «Спеціальний клас» використовується комплекс методів навчання:

- методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;

- методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
- методи контролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

Методи контролю

Дисципліна передбачає різні форми контролю знань. На одному занятті можливо використовувати одну чи декілька форм опитування. Окрім контрольних занять поточний контроль засвоєння знань проводиться на кожному (чи майже на кожному) уроці. Підсумкові уроки проводяться різними формами опитування: усна відповідь на питання (чи декілька питань-тестів); гра(чи спів) тем із творів.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є поточний контроль знань студентів. До його основних завдань належать:

- оцінювання рівня засвоєння здобувачами освіти програмного матеріалу дисципліни;
- інформування здобувачів освіти про якість їх роботи над вивченням дисципліни;
- мотивація здобувачів освіти до систематичної активної роботи протягом семестру;
- аналіз успішності та вплив викладача на процес самостійної роботи здобувачів освіти й ефективність навчального процесу в цілому.

Систематичність і активність роботи здобувачів освіти протягом семестру контролюються й оцінюються за такими видами роботи:

- виступи на індивідуальних заняттях;
- участь в обговоренні питань з певної теми;
- відповіді на запитання викладача;
- виконання домашніх завдань;
- залік;
- екзамен;
- атестація.

ЗРАЗОК БІЛЕТА IV семестр

1. Просольфеджувати:

а) одноголосся №25 (О.Афоніна, В.Баранова „Сольфеджіо”);

б) романс з супроводом В.Івасюк „Червона рута”;

в) 2-голосся- №239.

2. В тональності A dur проспівати :

а) ↑ 2 – чі гарм.dur, ↓ хроматичну гаму ;

б) інтервали з розв'язанням: зм 3 - зб 6;

в) діатонічну секвенцію ↓ (a moll) – мотив: t-t2-VI 7-II4/3;

г) в гармонічному 4-голоссі зіграти акордову послідовність №6 (A dur).

3. Проспівати від звуку „с” ↑: взб7, мм4/3, зм5, в9.

4. Визначення на слух.

5. Романтично-класичні тенденції в симфонічній творчості Ф.Мендельсона на прикладі Увертюри “Сон в літню ніч”.

ЗРАЗОК БІЛЕТА VI семестр

1. Просольфеджувати:

а) одноголосся №69 (О.Афоніна, В.Баранова „Сольфеджіо”);

- б) романс з супроводом (Лисенко, Степовий, Стеценко)
 в) 2-голосся- №365.
2. В тон-ті E dur проспівати:
- а) хроматичні інтервали зм3, зб 6;
 б) акорди : IV₇, VI₂, II₅⁶ #₁, D #₅
- в) послідовність T II₅⁶ #₁ T D₃⁴ → VI DD VII₇ K₄⁶ D T D₃⁴ → VI = IV DD VII₇ K₄⁶ D₇⁶t
3. Від звуку h гама дорійського, фрігійського ладів, зм.7 з енгармонічною заміною та розв'язанням.
4. Акорди подвійної домінанти в каденції.
5. Заграти: а) хроматичну секвенцію.
 б) розв'язати акорд DD⁴₃ (дієз 1, бемоль 5) у K⁶₄ та D;
 в) заграти модуляцію Es – C в формі періоду;
6. Зробити гармонічний аналіз: №7 “Я не гніваюсь” з вокального циклу “Любов поета” Р.Шумана.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ НА АТЕСТАЦІЮ

1. Акорди ДД і альтерованої S
2. Головні септакорди ладу.
3. Модуляція та її види. Функційна модуляція.
4. Неакордові звуки.
5. Побічні септакорди ладу.
6. Енгармонічна модуляція.
7. Секвенції та їх види.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів поточного та підсумкового контролю здійснюється за національною (чотирибальною шкалою):

Оцінка	Критерії оцінювання
5 «відмінно»	Володіє теоретичними знаннями навчального курсу на високому рівні та постійно їх поновлює. Знає професійну термінологію, може дати грамотне визначення всіх термінів. Розуміє логічні зв'язки між темами курсу, між окремими дисциплінами. Опрацьовує теоретичний матеріал на продуктивному та творчому рівнях. Володіє певним обсягом позапрограмного матеріалу, яким користується під час відповіді. Вміє використовувати необхідні теоретичні знання для пояснення незнайомих фактів. Прагне до ділового спілкування з викладачем у позанавчальний час. Виявляє інтелектуальну ініціативу та компетентність. Творчо ставиться до джерел, рекомендованих для самостійного вивчення. В змозі організувати процес свого навчання. Здійснює науково-пошукову роботу під керівництвом викладача. Постійно працює з додатковим матеріалом з

	дисципліни.
4 «добре»	Володіє теоретичними знаннями навчального курсу на достатньому рівні. Знає професійну термінологію, може дати визначення всіх термінів. Опрацьовує теоретичний матеріал на репродуктивному та частково-пошуковому рівнях. Уміє зіставляти й узагальнювати, іноді доходить власних висновків. Знаходить логічні зв'язки між окремими темами курсу, може їх пояснити. Виконує стандартні завдання репродуктивного рівня з незначними помилками, які в змозі самостійно виправити і пояснити. Працює на продуктивному рівні, виявляє пізнавальний інтерес до дисципліни та частковий евристичний інтерес до музичного мистецтва в цілому. Виконує завдання, рекомендовані до самостійного вивчення. Опрацьовує додаткову літературу з дисципліни.
3 «задовільно»	Володіє теоретичними знаннями навчального курсу на базовому рівні. Знає професійну термінологію, може дати визначення лише основних термінів. Опрацьовує теоретичний матеріал на репродуктивному рівні. Бачить окремі логічні зв'язки між окремими темами навчального курсу та частково розуміє логіку розкриття конкретної теми. Виконує завдання з помилками, частину з яких в змозі відтворити після виправлення викладачем. Рідко виявляє ініціативу на заняттях. Працює на репродуктивному рівні, не виявляє самостійного творчого мислення, не виявляє пізнавального інтересу до дисципліни. Виконує більшу частину завдань, рекомендованих для самостійного виконання. Опрацьовує лише рекомендовану літературу з дисципліни, з деякими прогалинами.
2 «незадовільно»	Володіє теоретичними знаннями навчальної дисципліни на початковому рівні. Знає професійну термінологію, може дати визначення деяких термінів, але пояснює їх спрощено. Опрацьовує теоретичний матеріал на репродуктивному рівні, переказує прочитаний матеріал без пояснень та аналізу. Не бачить логічних зв'язків у межах окремих тем навчального курсу. Виконує завдання з грубими помилками. Не виявляє ініціативи та працює безсистемно на заняттях. Не виконує завдання, рекомендовані для самостійного вивчення. Не працює з рекомендованою до опрацювання літературою.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Асєєв І. Збірник задач з гармонії «Муз. Україна» К.-1981
2. Афоніна О., Баранова В. Сольфеджіо: навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2013.
3. Барська З. Гармонічне сольфеджіо на основі української музики : хрестоматія. Ч. 1. Одноголосся. Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2018.

4. Барабашов А. Практичний курс гармонії. «Муз. Україна» К.-1967
5. Батовська О. Хоровий компонент в операх західноєвропейських композиторів XVII–XVIII ст. : навч. посіб. Харків : Видавництво Бровін О. В., 2010. 166 с.
6. Бородай М. Гармонізація Soprano. Навчальний посібник для мистецьких закладів фахової передвищої освіти. Навчальний посібник з гармонії. Тернопіль – 2021
7. Боруцький С. Т. Культура первісного суспільства. Лекції з історії світової та вітчизняної культури : навч. посіб. / за ред. проф. А. Яртися та проф. В. Мельника. Вид. 2-ге, перероб. і допов. Львів : Світ, 2005. С. 71–97.
8. Буравчук Л. Сольфеджіо. Київ : Мелосвіт, 2015.
9. Верфель Ф. Верді : роман опери / пер. з нім. П. І. Соколовський. Київ : Дніпро, 1989. 480 с.
10. Вознюк П., Поляковська С. Гармонія. Навчально-методичний посібник з мелодіями для гармонізації. «Нова Книга». Вінниця – 2018
11. Гнатів Т. Музична культура Франції рубежу XIX-XX століть / навч. посіб. Для музичних вузів. - Київ: Музична Україна, 1993
12. Гукова В., Зошит-посібник з української та зарубіжної музичної літератури, основний курс, розділ 1– 3 : Музична культура від стародавнього світу до епохи бароко. Творчість Генделя і Баха. Українська музика епохи бароко. URL: http://www.gukova.in.ua/index_2.html (дата звернення: 23.07.2022).
13. Диктанти на матеріалі музики Миколи Лисенка / авт.-укл. Дар'я Романець. Вінниця : Нова Книга, 2016.
14. Дідич Г. С. Історія західноєвропейської музики : навч. посіб. Кіровоград : Кіровоградський держ. педагогічний ун-т ім. Володимира Винниченка, 2003. Ч. 1. 172 с.; Кіровоград : ТОВ «Імекс-ЛТД», 2005. Ч. 1. 225 с. ; Ч. 2. Кіровоград, 2006. 236 с.
15. Дорош М. Ференц Ліст і Кароліна Вітгенштейн : драма великого кохання. Вінниця : Балюк І. Б., 2011. 124 с.
16. Епохи історії музики в окремих викладах: навчальний посібник : у 2 т. / пер. з нім. та ред.-упоряд. Ю. Семенов. Одеса : Будівельник, 2004; Т. 2. Бароко; Класика; Романтика; Нова музика. 240 с.
17. Євпак Є.Хорові розпівки. «Муз. Україна» К. – 1978
18. Завісько Н., Лемішко М. Гармонія. Ч. II. Хроматика. «Нова книга». Вінниця - 2010
19. Золочевський В. Про модуляцію. «Муз. Україна» К.-1972
20. Іванова І., Куколь Г., Черкашина М. Історія опери : Західна Європа XVII – XIX століття / за ред. М. Черкашиної. Київ : Заповіт, 1998. 384 с.
21. Іванова І., Мізітова А., Некрасова Н. Класична музична література XVII – першої половини XIX ст. : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. культури і мистецтв I – III рівнів акредитації. Київ, 2003. 306 с.
22. Івашкевич Я. Шопен. Київ : Музична Україна, 1989. 208 с.
23. Калашнік П., Булгаков Л. Музичні диктанти. Мелодії для гармонізації. К.-1982
24. Красовська Є., Виноградов Г. Курс гармонії за фортепіано. «Муз. Україна» К.-1972

25. Кашкадамова Н. Фортепіанне мистецтво Шопена : наук.-метод. нарис. Тернопіль : СМП «Астон», 2000. 80 с.
26. Кучеров В. Музичні диктанти підвищеної складності. «Муз. Україна» К.-1977.
27. Лемішко М. Музичні диктанти (одно-, дво-, та триголосні) для середньої та вищої ланок музичної освіти. – Л., Видавництво ., 1981.
28. Леся про Брюса Лі, Махатму Ганді, Жорж Санд, Фридеріка Шопена, Івана Миколайчука / Леся Воронина ; худ. Наталка Клочкова. Київ : Грані-Т, 2010. 125 с.
29. Ліндсей Д. Коротка історія культури від доісторичних часів до доби Відродження. Київ : Мистецтво, 1995. Т. 1. 240 с. 222
30. Ліндсей Д. Коротка історія культури від доісторичних часів до доби Відродження. Київ : Мистецтво, 1995. Т. 2. 254 с.
31. Лосев О. Ф. Музична естетика античного світу. Київ : Музична Україна, 1974. 219 с.
32. Людвіг ван Бетховен. Гайлігенштадський заповіт / пер. В. Білоцерківського. URL: <http://maysterni.com/publication.php?id=102668> (дата звернення: 14.07.2022).
33. Кашкадамова Н. Фортепіанне мистецтво Шопена : наук.-метод. нарис. Тернопіль : СМП «Астон», 2000. 80 с.
34. Лемішко М. Гармонія. «Нова книга». Вінниця-2010
35. Музична література. 5 клас, 3 рік навчання / Л. В. Жульєва та ін. Київ, 2013. Давній світ, зародження музичної культури в первісному суспільстві, Музична культура давнього Сходу (Єгипет, Шумеро-Вавилонія, Держави Близького Сходу, давні Китай та Індія), Музична культура Давньої Греції та Рима, Музична культура Середніх віків, Музична культура Відродження, Музична культура бароко : веб-сайт. URL: <http://musics.net.ua/perelik-vypuskiv.html> (дата звернення: 15.07.2022).
36. Музика і Біблія : зб. наук. праць / ред. О. Тимошенко. Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. 1999. Вип. 4. 248 с.
37. Музична естетика західноєвропейського середньовіччя / упоряд. В. П. Шестаков. Київ : Музична Україна, 1976. 262 с.
38. Музичний світ В. А. Моцарта : шляхи досягнення : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 250-річчю від дня народження В. А. Моцарта, 6 –8 груд. 2006 р. / ред. кол. В. М. Шейка та ін. Харків : ХДАК, 2006. 133 с.
39. Павленко Т. Сольфеджіо на основі українських народних пісень. Київ : Музична Україна, 2017. 112 с.
40. Писаревський А. Сольфеджіо вип. 5. «Муз. Україна» К.-1970
41. Поцей Б. Бах – музика і велич / упоряд. В. С. Грабовський. Вінниця : НОВА КНИГА, 2016. 48 с.
42. Роберт Шуман і мистецька молодь : зб. матеріалів. Харківські асамблеї 1995. Міжнародний музичний фестиваль / ред.-упоряд. Г. І. Ганзбург. Харків, 1995. 159 с.
43. Розповіді про композиторів. Бах, Гендель, Вівальді, Скарлатті, Березовський, Бортнянський / упоряд. Я. Якуб'як. Київ : Музична Україна, 1994. Вип. 1. 234 с.

44. Роллан Р. Життєписи геніїв /пер. з фр. Ярема Кравець. Львів : Тріада плюс, 2015. 195 с.
45. Смаглий Г. Сольфеджіо: Підручник у 6 частинах. Харків : Вид-во «Ранок», 2013.
46. Смаглий Г. Сольфеджіо: ч.6. Харків: Факт, 2008, 2010, 2019.
47. Сисак М. Практичні поради з вивчення гармонії «Нова Книга» - 2012
48. Столова Є. Мелодична модуляція. «Муз-Україна» К-1975
49. Столова Є. Музичні диктанти. «Муз. Україна» К.-1970
50. Теплицький О. Творчі вправи в курсі гармонії «Муз-Україна» К.-1984
51. Фоменко Л. Сольфеджіо: навч. посіб. 2. вид. Київ, 2018.
52. Фридерик Шопен : зб. статей / ред.-упоряд. Я. Якуб'як. Львів : Сполом, 2000. 400 с.
53. Харківські асамблеї. Міжнародний музичний фестиваль 1993 р. Шуберт та український романтизм : зб. матеріалів / упоряд. Г. І. Ганзбург. Харків, 1993. 132 с.
54. Хомінський Й. Історія гармонії і контрапункту в 2 т. / пер. з пол., вступ. ст. і прим. Л. Грабовського. Т. 1 : Первісне багатоголосся. Доба органуму. Поліфонія середньовіччя. Київ : Музична Україна, 1975. 576 с.; Т. 2 : Доба відродження. Київ : Музична Україна, 1979. 412 с.
55. Черкашина-Губаренко М. Р. Музика і театр на перехресті епох : зб. статей : у 2-х т. Київ : Наука, 2002. Т. 1. 184 с.; Т. 2. 206 с.
56. Черкашина М. Національно-патріотична тема в оперній творчості Росії. Українське музикознавство. 1981. Вип. 16. С. 129–141.
57. Чотири століття опери. Оперні школи XIX–XX ст. / ред. О. Зінкевич. Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. 2000. Вип. 13. 240 с.
58. A brief history of the development of the String Quartet up to Beethoven. URL: http://www.raptusassociation.org/stringprehist_e.html (Last accessed: 11.07.2022).
59. Bach-Cantatas.com, by Aryeh Oron. URL: <http://www.bach-cantatas.com/index.htm> (Last accessed: 17.07.2022).
60. Bach manuscripts – video lectures by Christoph Wolff. URL: <http://athome.harvard.edu/programs/wolff/> (Last accessed: 21.07.2022).
61. Bach On Bach, by Peter Bach Jr., international Johann Sebastian Bach Project. URL: <http://www.bachonbach.com/> (Last accessed: 22.07.2022).
62. Beethovens Skizzen zu einer Sinfonie. URL: <http://www.gerdprengel.de/symphony.html> (Last accessed: 17.07.2022).
63. Bukofzer, Manfred F. Music in the Baroque Era: From Monteverdi to Bach. New York: E. W. Norton & Company, Inc., 1947. 489 p. 223
64. Burney C. A General History of Music. From Earliest Ages to the Present period (1789). New York, 817 p. URL: [http://imslp.org/wiki/A_General_History_of_Music_\(Burney,_Charles\)](http://imslp.org/wiki/A_General_History_of_Music_(Burney,_Charles)) (Last accessed: 22.07.2022).
65. Byzantine Chant. URL: <http://www.byzantinechant.org/index.html> (Last accessed: 12.07.2022).
66. Böhm Richard. Symbolik und Rhetorik im Liedschaffen von Franz Schubert. Wien ; Köln ; Weimar : Böhlau, 2006. 495 s.

67. Chomiński Józef. Chopin. Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1978. 259 s.
68. Christopher John Murray, Encyclopedia of the Romantic Era, 1760–1850. Vol. 1. Taylor & Francis, 2004. 1336 p.
69. Franz Schubert Museum in Hohenems / Austria. URL: <http://www.schubertiade.at/> (Last accessed: 13.07.2022).
70. Fryderyk Chopin. URL: <http://www.chopin.pl/> (Last accessed: 11.07.2022).
71. Grout D. J., Williams H. W. A Short History of Opera. Columbia University Press, 2003. 1030 p.
72. Hickok R. Exploring Music. Copyright 1993 by Wm. C. Brown Communication, Inc., 563 p.
73. Kirkpatrick R. Domenico Scarlatti. Princeton University Press, 1983. 491 p.
74. Musik-Kolleg Beethoven im Austria-Forum. URL: http://austriaforum.org/af/Wissenssammlungen/Musik_Kolleg/Beethoven (Last accessed: 22.07.2022).
75. Originalhandschrift der 9. Sinfonie (Staatsbibliothek zu Berlin). URL: <http://beethoven.staatsbibliothekberlin.de/digitale-abbildungen/4-satz/> (Last accessed: 17.07.2022).
76. Pincherle M. Vivaldi, genius of the Baroque. New York, W.W. Norton. 278 p
77. Sachs C. The History of Musical Instruments. Curt Sachs. URL: https://archive.org/details/the_history_of_musical_instruments_curt_sachs(Last accessed: 21.07.2022).
78. Sachs C. The Rise Of Music In The Ancient World. URL: <https://archive.org/details/TheRiseOfMusicInTheAncientWorld> (Last accessed: 22.07.2022).
79. Sachs C. Muzyka w świecie starożytnym. Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1988. 376 s. 15. Sachs C. World history of the dance. Seven Arts, 1952. 469 p. Музыка XVII – першої половини XVIII ст.
80. Schweitzer A. J. S. Bach. Vol. 1. New York : Macmillan Publishers. URL: <https://archive.org/details/jsbachvolume1002520mbp> (Last accessed: 25.07.2022).
81. Selfridge-Field E. Venetian Instrumental Music from Gabrieli to Vivaldi. Toronto, 1994, 411 p.
82. Smither Howard E. A History of the Oratorio: Vol. 1 : The Oratorio in the Baroque Era : Italy, Vienna, Paris : UNC Press Books, 507 p.
83. Spitta P. Johann Sebastian Bach : His Work and Influence on the Music of Germany, 1685–1750 in three volumes. Vol. 1. Translated by Clara Bell and J. A. Fuller Maitland ; London : Novello & Co. URL: <https://archive.org/details/johannsebastianb02spituoft> (Last accessed: 19.07.2022).
84. Spitta P. Johann Sebastian Bach : His Work and Influence on the Music of Germany, 1685–1750. Vol. 2. London : Novello & Co. URL: <https://archive.org/details/johannsebastianb02spituoft> (Last accessed: 22.07.2022).
85. Spitta P. Johann Sebastian Bach : His Work and Influence on the Music of Germany, 1685–1750. Vol. 3. London : Novello & Co. URL: <https://archive.org/details/johannsebastianb03spituoft> (Last accessed: 15.07.2022).
86. Talbot M. Vivaldi. Krarow, 1988, 251 s. 22. The J. S. Bach. Home Page JSBach.org, by Jan Hanford. URL: <http://www.jsbach.org/> (Last accessed:

87. The Beethoven Reference Site. URL: <http://lvbeethoven.co.uk> (Last accessed: 15.07.2022).
88. The city of Robert Schumann. URL: <http://www.schumannzwickau.de/en/default.asp> (Last accessed: 16.07.2022). Wagner Operas. URL: <http://www.wagneroperas.com/> (Last accessed: 15.07.2022).
89. Walter Piston «Harmony». London-1959

Додаткова

1. Аерова Ф. Практичні поради з методики викладання сольфеджіо. – К., Музична Україна, 1974.
2. Бах Й.С. Добре темперований клавір, т. I, II.
3. Барська З. Барви української народної пісні: хрестоматія. Тернопіль, 2004. 180 с.
4. Леонтович М. Хорові твори. – К., 1961
5. Шип С., Музична форма від звуку до стилю: Навч. посіб. К. : Заповіт, 1998. 368 с.
6. Юцевич Ю. Музика: словник-довідник. Тернопіль, 2003. 404 с.
7. У діалозі з музикою: Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, Ужгород, 30 квітня – 01 травня 2020 р. – Ужгород : Вид-во «Карпати», 2020
8. У діалозі з музикою: Зб. матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції, Ужгород, 24–25 лютого 2022 р. – Ужгород : ФОП Сабов А. М., 2022
9. У діалозі з музикою: Зб. матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції, Ужгород, 25-26 квітня 2024 р. – Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2024

Інформаційні ресурси

1. <http://www.europeana.eu/portal> — Європейська цифрова бібліотека.
2. <http://elib.nplu.org/collection.html?id=33> — Національна парламентська бібліотека України.
3. <http://www.ukrbook.net> — Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова».
4. <http://www.nbuv.gov.ua> — Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
5. <http://www.twirpx.com/files/art/music> — Музичне мистецтво: все для здобувача освіти.
6. <http://pidruchniki.ws/> — Бібліотека українських підручників.